

Egyre több a hiperaktív gyerek az iskolákban

<http://www.nepszava.hu/articles/article.php?id=327769>

Majdnem minden hazai általános iskolai osztályra jut legalább két hiperaktív gyerek. A pedagógiai intézetek tapasztalatai alapján ugyanis nagyjából minden tizedik iskoláskorúnál mutatkoznak a hiperaktivitás tünetei. Egy húsz fős osztály esetében tehát a pedagógus jó eséllyel számíthat arra, hogy két gyermek figyelemzavarral vagy tanulási nehézségekkel küzd majd.

Tegnap, 10:20

Külön gond, hogy a hazai pedagógus alapképzés nem tér ki arra, hogyan kell az eltérő idegrendszeri működéssel rendelkező gyerekekkel szakszerűen foglalkozni.

A vezető orvosi és pedagógiai intézetek tapasztalatai szerint a gyermekek 4-6 százaléka veleszületett hiperaktivitással rendelkezik, 4-11 százaléka pedig élete során hosszabb-rövidebb ideig produkálja a hiperaktivitás tüneteit - mondta el lapunknak Jávor Ildikó, az Eleven Team elnevezésű szervezet szakértője. Mint mondta, utóbbi eset (vagyis az ideiglenes állapot) sok külső tényező befolyásolása miatt alakulhat ki, mint például a vitaminhiány, az anyagcsere-zavar, az egyoldalú étkezés, emellett családi visszasságok és érzelmi problémák is kiválthatják, vagy az "iskolaéretlenség", esetleg megkésett fejlődés is okozhatja. Ha a szülők vagy a szakember időben felismeri a tüneti hiperaktivitást okozó tényezőket, az kezelhetővé, kiküszöbölhetővé válik. Ezzel szemben a veleszületett hiperaktivitást nem lehet kinőni, az egy életen át fennálló állapot - mondta Jávor. A szakember szerint mindkét esetben nagyon fontos a diagnózis pontos felállítása, továbbá mind a gyermek, mind a szülők ellátása.

A hiperaktív gyerekek ép intellektusúak, okosak és értelmesek, kreatívak, jellemző rájuk a fokozott aktivitás, nagy a mozgásigényük, egy tevékenységgel csak rövid ideig foglalkoznak - hamar belekezdnek másba -, általában kiszámíthatatlanok a környezetük számára, sokszor ingerlékenyek, emellett nehezen tűrik a monotonitást. "Az iskolában képtelenek a teljes tanórát a padban ülve végigdolgozni: harsányak, hangoskodnak, állandóan fészkelődnek, gyakran felpattannak és elhagyják helyüket, a figyelmük sokszor elkalandozik, ezért hamar elkönnyvelik őket rossznak, az osztály bohócának. Egy idő után pedig már a tévesen rájuk ragasztott címkének megfelelően kezdenek viselkedni: gyakran provokálnak" - folytatta a szakértő.

Egy, a szervezet által végzett felmérés szerint a hiperaktív gyerekek többsége - körülbelül 60-68 százaléka - ül hátul az osztályteremben, holott leghatékonyabban a pedagógus közelében tudna dolgozni, aki érintéssel, halk utasításokkal könnyen visszaterelheti a munkához. Jávor Ildikó szerint ahhoz, hogy a tanórán a nevelő tartósan fenn tudja tartani egy hiperaktív gyerek figyelmét, célszerű az "unalmas" feladatokat a felére csökkenteni, vagy változatossá tenni: így amíg a többiek húsz percet tölthetnek színezéssel, a hiperaktív gyereket tíz perc után új feladattal kell megbízni. Mivel állandó mozgásigényük van, a tanóra alatt is nyugodtan fel lehet őket állítani és kiküldeni az osztályból, de sosem büntetésből, hanem mindig feladattal: "vizezd be a szivacsot", "hozz krétát a tanáriból" - tette hozzá. A szakértő szerint az is komoly problémát jelent, hogy a nevelők többsége nem tudja megfelelően kezelni a hiperaktivitást, mivel sok esetben fel sem ismeri azt. A pedagógusképzésben ugyanis nem térnek ki külön ennek a módszertanára. Ebből adódhat, hogy a tanítók vagy a tanárok sok esetben pedagógiájuk "csődjét" jelzik a szülőknek gyermekük esetében.

Jávor arról is beszélt, hogy a hiperaktivitás ugyanakkor sok pozitív tulajdonságot is eredményez, amit ha időben felismernek, a későbbiekben bátran építhetnek rá, kamatoztathatják azt. A hiperaktív gyerekek ugyanis a többi között rendkívül segítőkészek, az átlagosnál jobb problémamegoldó képességgel rendelkeznek, erős bennük a gondoskodásra való hajlam, emellett találékonyság és kreativitás is jellemzi őket.

Hátrányból előny teremthető

Immár öt éve foglalkozik az Eleven Team a hiperaktív, figyelemzavarral küzdő, diszlexiás, nehezen kezelhető 4-18 éves fiatalokkal. A fejlesztőpedagógiai munka mellett a szervezet célja, hogy megmutassa a rémült és elbizonytalanodott szülőknek és gyerekeknek, hogyan lehet a hiperaktivitásból előnyt kovácsolni az élet során. Emellett családi napok, nyári táborok és különböző tréningek szervezésével nemcsak a gyerekek fejlesztését, hanem a szülőket is segítik.

